

Portrét autora. Foto: Ema Lančaričová

Zoltán Agócs (*1988) vyštudoval maľbu a voľné výtvarné umenie na Akadémii umení Fakulty výtvarných umení v Banskej Bystrici (2008 – 2014). V rokoch 2014 a 2018 bol medzi finalistami ceny Maľba roka. Zúčastnil sa na početných skupinových výstavách na Slovensku, v Česku a Poľsku. Aktuálne pôsobí ako učiteľ na Súkromnej ZUŠ v Žiline, kde žije aj tvorí. Venuje sa prevažne maľbe, kresbe a grafike.

Samostatné výstavy (výber)

- 2020 Zákulisie obrazového poľa, kurátor: Ján Kralovič, Nová synagóga, Žilina
- 2019 Zásah – Presah, kurátorka: Kristína Orth Minčíková, Galeria Artotéka, Bratislava
- 2018 Domček z karát, kurátor: Juraj Gábor, Galéria M. A. Bazovského, Trenčín
- 2015 Iný svet, kurátorka: Daša Klapitová, Výtvarný ateliér ART Fabrika, Praha (CZ)
- Kontrastné kontexty, kurátorka: Daša Klapitová, NMG Lučenec

Kolektívne výstavy (výber)

- 2020 Obraz, kurátori: Božena Juríčková, Ľudovít Hološka, GMB, Bratislava
- 2019 Prechádzka krajinou, kurátor: Michal Koss, Mestské múzeum Králiky (CZ)
- 2018 Maľba 2018, Galéria Nedbalka, Bratislava
- 2017 Winter Selection 6, kurátor: Mgr. art. Andrej Jaroš, Flatgallery, Bratislava
- 2015 Rozhrania, kurátori: Juraj Gábor a Daniel Dida, Freshmen's Gallery, Bratislava
- Son-da, maľ-ba, kurátor: Ľudovít Hološka, Bratislavský hrad, Bratislava
- Young Slovak Art Show, kurátor: Martin Ševčovič, Gallery of Modern Art, Jekaterinburg, (Rusko)
- 2014 Maľba 2014, Galéria Nedbalka, Bratislava

JÁN KRALOVIČ

On the Space behind the Picture

JÁN KRALOVIČ

O priestore za obrazom

Zoltán Agócs: Kompresia (Oltár), Zákulisie obrazového poľa, 2020, procesuálna inštalácia (spolupráca Juraj Gábor), Nová synagóga, Žilina. Foto: Richard Köhler

Annotation

The paintings of Zoltán Agócs (b. 1988) are first and foremost subjective chronicles full of personal reminiscences, events, and fragments of reality, into which he weaves individuals important to his own life. The figure often turns away from the spectator's view, captivated by what's in the picture. The frequently repeated house motif arises in many forms and meanings: as a safe "haven" and as a ruin, as a stable place to abide and as a place from which there's no choice but to escape. The construction and tectonics contained in his paintings condition the artist's contemplation of the picture as a kind of "screen" that can be pushed aside, away from the wall into a space. Thus the picture must be interpreted in the connotations of its placement, becoming part of the exhibition's architecture. The spectator bypasses the picture, gazing at the canvas from behind, but can also concentrate on the painting detail, on the gesture the artist has layered, and almost manneristically painted over.

Ján Kralovič (b. 1984) completed studies in the History of Art and Culture at Trnava University's Department of Philosophy. From 2012 to 2016 he worked as an academic researcher at the Academy of Fine Art and Design in Bratislava, where he currently lectures in the Theory and History of Art Department on Slovakia's 20th century art and the history of new media, and leads a seminar on interpreting artworks and a subject devoted to creating books. He has published reviews, scholarly texts, and studies on the neo-avant-garde and contemporary art in various journals (*Jazdec*, *Ostium*, *FlashArt*, *artalk.cz*, *Fraktál*, *Profil*, *Vlna* and more). Occasionally he is active as a curator. His publications came out in 2014 – *Teritórium ulica: Umenie akcie v mestskom priestore v rokoch 1965 – 1989 na Slovensku* – and 2017, the latter a monograph on residential exhibitions and artistic activity in the normalization period, titled *Majstrovstvo za dverami*.
krallovic@gmail.com

Obraz je paradoxným objektom. Je modelom skutočnosti aj záznamom subjektívneho prežívania. Je záhybom medzi vnútrom a vonkajškom. Medzi introspekciou a expozíciou. Do tohto záhybu necháva autor nahliadnuť diváčku/diváka. Možnosť preniknúť okom do záhybu je podmienená hľadiskom, ako aj časom vymedzeným na divanie. Hľadisko je modelované podmienkami videnia; materiálými, fyziologickými či psychologickými podmienkami, ktoré utvárajú vzťah medzi pozorovateľkou/ pozorovateľom a obrazom. Čas je motivovaný schopnosťou a motiváciou skoncentrovať pohľad.

Zo stručnej úvahy vyplývajú tri dôležité zložky: 1) autor stojaci „za“ obrazom, ktorý sa dáva skrze neho poznať; 2) obraz, ktorý je výsledkom tvorby a zároveň podnetom k interpretácii; 3) diváčka/ divák, ktorá/-ý obraz sledujú, približujú sa k nemu, odstupujú a zapájajú sa do udalosti videnia.

Nazdávam sa, že uvedomenie si dôležitosti týchto komplementárnych zložiek je podstatnou črtou tvorby maliara Zoltána Agócsa. Jeho obrazy sú predovšetkým subjektívne záznamy plné osobných spomienok, udalostí, fragmentov jeho reality, do ktorej sa vplietajú osoby dôležité v jeho živote. Figúra sa často odvracia od pohľadu diváčky/diváka, je zahľadená do vnútra obrazu. Prostredie, ktoré autor utvára a v ktorom sa figúry nachádzajú, nie je nikdy úplne stabilné. Vyznačuje sa krehkou tektonikou, kde začínajú dominovať taktické a optické vlastnosti maliarskeho materiálu. Zoltánove diela charakterizuje napätie medzi prchavosťou a stálosťou, tekutosťou a pevnosťou. V motívoch sa často objavuje miestnosť – izba. Tá sa neraz borí, alebo sa otvára do neohraničeného, nejasného priestoru, ktorý potláča intimitu a bezpečie obydli.

Zoltán maľuje scény zo svojho života. Inscenuje a spája príbehy, ktoré sa udiali, ktoré sa ho dotkli, a zasadzuje ich do priam divadelného prostredia proscénii a kulís. Pracuje s kontrastmi a kontradikciami. Tie sú obsiahnuté tak v rovine námetu, ako aj vo formálnej stránke jeho maľby (figúra anihilovaná gestom, abstraktné motívy, do ktorých vstupuje postava).

Pri detailnejšom prezretí si autorovho portfólia sa z neho vynára pravidelne sa opakujúci motív domu. Ten vystupuje v mnohých podobách a významoch – ako bezpečné „prístrešie“ i ako ruina, ako stabilné miesto zotrvania i ako priestor, z ktorého je nutné uniknúť. Domnievam sa, že motív konštrukcie a tektoniky obsiahnutý v maľbách podmieňuje ďalej autorove uvažovanie o obraze ako o „paraváne“, ktorý je možné odsunúť, preniesť zo steny do priestoru. Obraz stvárnajúci priestorové evokácie sa sám stáva fyzickým objektom, stenou, ktorá determinuje pohyb a pohľad vnímateľa. Obraz je tu potrebné interpretovať aj v konotáciách umiestnenia, v kontexte konštrukcie, ktorá nesie samotné plátno poznačené farbami. Obraz je reprezentáciou priestorových vzťahov v maliarskej ploche a zároveň je – sám o sebe, ako objekt – hranicou modelujúcou fyzický priestor. Obraz sa stáva súčasťou výstavnej architektúry a utvára sám pre seba útočisko. Geometria roštu rámu však nadobúda význam aj v snahe upozorniť na nevyhnutnosť oporných bodov, stabilizačnej konštrukcie, ktorá vystužuje rôznorodosť životných situácií.

A kde je diváčka či divák? Aha, teraz sa objavil/-a spoza obrazu a obchádza ho, díva sa zozadu na plátno a priešvit nanesených farieb. Musí vykonávať neobvyklý pohyb, dívať sa na plátno natiahnuté na blindrámy zo všetkých strán. Paravány obrazov dokonca vytvárajú zákutia; miesta na zotrvanie. Tu sa môže vnímateľ/-ka skoncentrovať na maliarsky detail, na gesto, ktoré autor vrství, premaľováva až v manieristickom záujme o vyznenie detailu. Potom diváčka/divák odstúpi a otvorí sa jej/mu pohľad na následnosť obrazov vytvárajúcu sekvenciu udalostí. Miesto sa rodí zastavením, priestor vykročením.

Ján Kralovič (*1984) vyštudoval dejiny umenia a kultúry na FF TU v Trnave. V rokoch 2012 – 2016 pôsobil ako vedeckovýskumný pracovník na VŠVU v Bratislave. Aktuálne pôsobí na Katedre dejín a teórie umenia VŠVU, kde prednáša slovenské umenie 20. storočia, dejiny nových médií, vedie semináre zamerané na interpretáciu umeleckého diela a predmet zameraný na knižnú tvorbu. Publikuje v odborných časopisoch (*Jazdec*, *Ostium*, *FlashArt*, *artalk.cz*, *Fraktál*, *Profil*, *Vlna* a pod.) recenzné príspevky, odborné texty a vedecké štúdie o neoavantgardnom a súčasnom umení. Príležitostne sa venuje kurátorskej činnosti. V roku 2014 mu vyšla publikácia *Teritórium ulica: Umenie akcie v mestskom priestore v rokoch 1965 – 1989 na Slovensku* a v roku 2017 monografia zameraná na bytové výstavy a umelecké aktivity v období normalizácie pod názvom *Majstrovstvo za dverami*.
krallovic@gmail.com

Zoltán Agócs: Podchod, 2014, olej na plátne, 45 x 55 cm

Zoltán Agócs: Polčas rozpadu, 2014, olej na plátne, cca 45 x 55 cm

“Stagnating, stereotypes, and the comfort zone are things that hurt painting”

ZOLTÁN AGÓCS IN DIALOG WITH JÁN KRALOVIČ

Ján Kralovič: *At the Kontrastné kontexty exhibition (2015) you were elaborating on the house motif. You developed this relationship of tectonics and lability as well as of a space that is not enclosed, and thus offers the possibility of escape, in a cycle of painting that for me are scenographic in character. They affect me as stage scenery does, creating an appearance of something unreal but simulating reality. Something temporary, although it embodies a house/dwelling as a symbol of enduring, of safety. It's these tensions that attract me to your pictures.*

Zoltán Agócs: The way I reflect on space comes from my actual experiencing of and concentration on my own existence in real time and space... I notice surroundings, and I draw so I can understand connections. Of course this isn't just something formal. It's not only a question of understanding the architecture of the space itself or its recesses, but rather of an overall harmoniousness of the elements and features in the space we're in. It's a "Shakespearean" consideration of the world as a theatre, in which we're watching a certain sort of scene with actors. That's exactly why I have an affinity for theatricality and staginess in painting. I find it interesting to watch these situations from a distance, like an audience watching everything. We have automated certain patterns of behavior that we keep enacting in a given space. We've learned to whisper in the library, we're raucous in stadiums, we get humble in churches and relaxed at home. Each space expects something of us. Yet it's just custom, a learned rhythm of life, and a stereotype. I'm aiming through painting to remark on things like these; to give spectators a chance to examine a thing from a distance, and try to confront them with some model situation from life, in a context that's not altogether accustomed...

„Stagnovanie, stereotypy a komfortná zóna sú veci, čo malbe ubližujú“

ZOLTÁN AGÓCS V ROZHOVORE S JÁNOM KRALOVIČOM

Ján Kralovič: *Rád by som začal tým, čím sa obvykle rozhovor končí – na čom aktuálne pracuješ?*

Zoltán Agócs: Moja aktuálna práca sa týka výzvy zo strany lučeneckej synagógy. Zavolala mi Andrea Moravčíková, kunsthistorička, kurátorka a členka lučeneckého kultúrneho strediska, a ponúkla mi možnosť urobiť výstavu v lete tohto roku. Veľmi ma to potešilo, pretože som sa v Lučenci narodil a tamojšia synagóga ma fascinovala od útleho detstva. Pre synagógu pripravujem monumentálny projekt, na ktorom pomaly pracujem už vyše pol roka. Bola to spočiatku „šuflíková vec“, ktorá mi napadla počas poslednej fázy výstavy *Zákulisie obrazového poľa* v Novej synagóge, takže cítim určitú potrebu konfrontovať tieto dva sakrálne priestory námetmi, ktoré pozvoľna zo seba vychádzajú. *HORA* je pracovný názov, ktorý som vymyslel pre maliarsku inštaláciu pozostávajúcu z 12 plátien s rozmermi 153 x 245 cm, dohromady usporiadaných do veľkosti 918 x 490 cm. Samotná hlavná loď má dĺžku vyše 20 metrov, čo divákovi ponúka naozaj veľkolepý a dostatočný odstup. Veľkoformátová malba je projektovaná na východnú stranu synagógy, kde je umiestnený svätostánok, podľa židovských tradícií nasmerovaný k Jeruzalemu. Ja tento „oltár“ z väčšej časti zakryjem plátnami a konštrukciou z rámov, čo bude vytvárať novú, trochu zahnutú stenu smerom k divákovi. Medzi západnou a východnou stranou tak vznikne projekcia akéhosi posvätného kopca. Tematika vychádza z túžby dosiahnuť vnútorný pokoj a schopnosť pozrieť sa na veci z výšky, akoby z hrebeňa pomyselnéj hory zdolaním vlastných limitov. Veľkou inšpiráciou

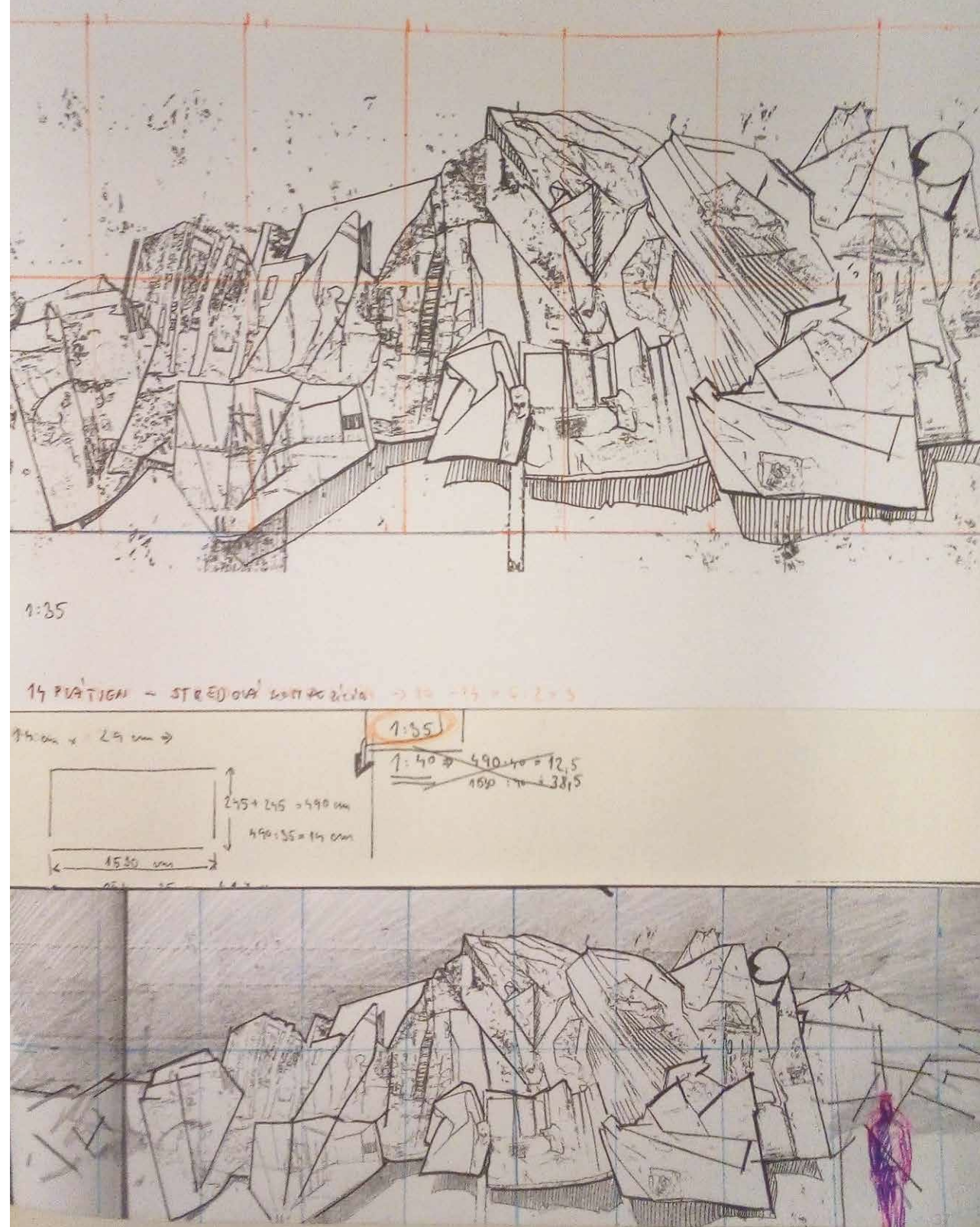
Zoltán Agócs: *Zákulisie obrazového poľa* - Labyrint, lepoporelová maketa k príprave výstavy v Novej synagóge v Žiline

Zoltán Agócs: Hora - PROJEKCIA, 2021, detail kompozície, akryl na plátne, celková veľkosť 9,18 x 4,90 m (jeden formát 1,53 x 2,45 m)

pre vznik tejto maľby bol pre mňa dokument o indických mystikoch, svätých mužoch žijúcich vysoko v Himalájach, ktorí hovorili o prepojení s božstvami práve vďaka energickým vibráciám, ktoré vysoko v horách cítia. Hory pre nich plnia funkciu útočiska na ceste pozemským životom za pochopením zmyslu bytia. Pokorné a tiché súžitie s prírodnými živlami a čistá duchovná energia. Jednoducho ma to vzalo. Vrátim sa však ešte k forme inštalácie. Námetovo som vychádzal z fotografií z vlastného archívu, ktoré zachytávajú miesta, priestory alebo zážitky týkajúce sa môjho každodenného života. Fotografie som rôzne skladal, krčil, trhal, ohýbal a komponoval do jedného celku. Akoby som si takýmto spôsobom potreboval zoskupiť a upratať myšlienky. Niečo si znovu prežiť, pripomenúť, spracovať a skúsiť sa posunúť ďalej. Nakreslil som si kompozíciu, urobil štúdie v menšom rozmere a teraz v ateliéri projektujem na jednotlivé plátna výrezy a detaily, aby mohol vzniknúť celok. Bude to skladaná krajinomalba. Abstraktná, ale čitateľná, pripomínajúca koláž pokrčených papierov, s motívom projekčnej steny v podobe hory. Mierka a motív maľby ma trochu odnáša naspäť do detstva. Spomínam si na stenu v kuchyni, kde sme mali tapetu s motívom Tatier, veľkú od podlahy po strop. Díval som sa na ten divoký zeleno-modrý plagát rád, veľa času som tam presedel. Túžil som spoznať také miesta. Zatiaľ sa však táto túžba nepretransformovala do reálnych krokov. Som skôr tichý pozorovateľ ako aktívny tvorca deja.

Zoltán Agócs: Hora, 2020, skica

Ján Kralovič: *Tvoju aktuálnu tvorbu vnímam z určitého odstupu, ktorý je daný pandemickou situáciou a nemožnosťou sa osobne stretnúť. Cez príležitostné fotografie, ktoré uverejňuješ na sociálnych sieťach, vnímam, že ateliér, v ktorom pracuješ, je pre teba aj útočiskom v aktuálnej situácii. Vplýva na tvoju tvorbu, respektíve premýšľanie o témach, ktorým sa momentálne venuješ, aj aktuálna situácia s Covidom 19?*

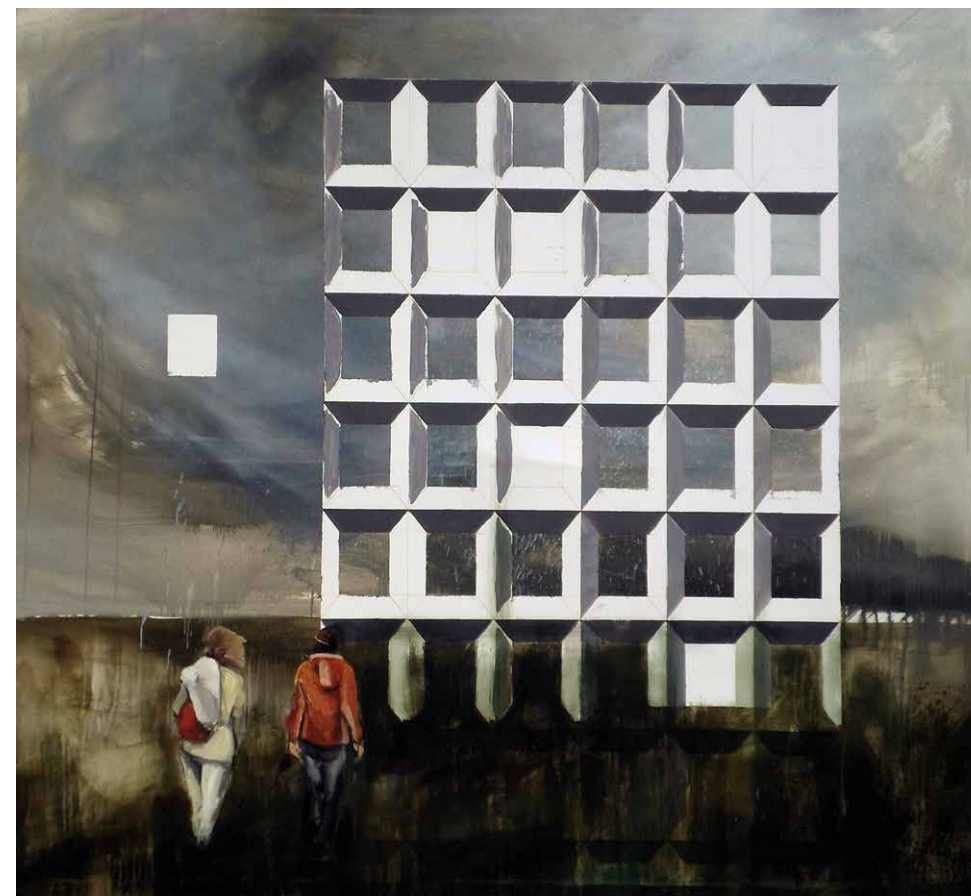
Zoltán Agócs: Karanténa, respektíve izolovaná situácia, ovplyvňuje moju tvorbu najmä tým, že mám na ňu viac času. Nechodím do práce, no ako učiteľ ZUŠ sa snažím byť nejakým spôsobom v kontakte so svojimi žiakmi formou e-mailovej komunikácie a video návodov, ako čo kresliť. Ateliér je pre mňa ozajstným útočiskom, ako si to sám nazval. Je to priestor, kde môžem byť obklopený svojimi myšlienkami a plne sa venovať práci. Nie je to jednoduché obdobie pre nikoho z nás, ale zistil som, že určitá forma izolácie od vonkajšieho sveta je dobrá vec. Človek sa môže venovať sebe, svojmu vnútornému rozvoju, prítomnému okamihu. Neprojektujem toľko budúcnosť, aj keď sa tomu niekedy nedá úplne vyhnúť. Uvedomujem si však aj to, že nie každý má takéto vzletné predstavy, keďže rieši viacero komplikácií ovplyvňujúcich chod rôznych vecí či prežitia vôbec. Čo sa však týka tvorby, Covid 19 ma tematicky nijako nezasiahol. V prvej vlne som urobil zopár portrétov s rúškami, ale ďalej som to nerozvíjal. Teraz je prostě takáto situácia, musíme sa s tým zmieriť a držať spolu. Sústrediť sa na súčasnosť, byť pokorní a láskaví. To sa snažím vyjadriť aj v maľbe.

Ján Kralovič: *Rád by som teraz, v ostrom strihu, urobil skok do minulosti. Osobne som sa s tvou tvorbou prvýkrát stretol na výstave Rozhrania v galérii Freshmen's (2015) v Bratislave, na ktorej si prezentoval aj viacero prác z tvojej diplomovej práce (2014). Mohol by si k nej niečo povedať? Aká bola jej téma?*

Zoltán Agócs: Magisterská práca sa volala *Život priestoru – Priestor života*. Pracoval som na nej systematicky od 5. ročníka. Zaujímal ma priestor môjho bytia. Miesta ohraničené stenami verzus otvorené priestranstvá. Vychádzal som z osobitých zážitkov z každodenného života. Snažil som sa vnímať trojrozmernú realitu a zistiť, prečo v nej som a ako to celé funguje. Spočiatku som priestor, v ktorom som prebýval, kreslil a maľoval realisticky. Neskôr som ho skúšal redukovať viac do znakovitej podoby, kde som nechal vyniesť symboliku farebnej plochy v kontraste s líniou. Horizont bol návodom. Nebolo to však dostačujúce, preto som sa vrátil k veristickejším zobrazovaniam. Tak z toho v podstate postupne vznikali malé scénografické zákutia, kde sa odohrával nejaký dej. Niekedy som zámerne vynechával figúry, alebo ich zamieňal za iné. Celé som to prispôboval vnútornému napätiu samotného výjavu, čo ma podnecovalo pomenovávať obrazy tak, ako som chcel, aby ich divák vnímal. Išlo mi o takú hru, kde som sa formou maľby snažil upozorniť na kontext, že priestor na obraze je v podstate divadelná scéna, kulisa s hercami. Baví ma pohrávať sa s možnosťou meniť roly či ohýbať priestorové zákony výtvarnými prostriedkami. Niečo sa javí ako skutočnosť, niečo je len ilúzia, sen či zinscenované divadielko. Model, zmenšenina skutočnosti, príbeh, ktorý sa zmestí do výrezu ohraničeného rámami plátna ako zastavená sekvencia zo života. V podstate sa s touto bipolaritou reality a fikcie pohrávam vo svojich obrazoch dodnes. Je to neustále živé.

Ján Kralovič: *V tvojom portfóliu ma zaujal priestor, v ktorom si diplomovú prácu prezentoval. Čo to bolo za miesto a z akých dôvodov si si ho vybral?*

Zoltán Agócs: Miesto, ktoré som si vybral na inštaláciu svojej diplomovej práce, bol priestor na území našej Akadémie umení. Tento priestor, teda skôr prístrešie, používala naša škola

Zoltán Agócs: Pút, 2015, akryl a olej na plátne, 185 x 190 cm

na dočasné uskladnenie nadrozmerného odpadu zo sochárskych ateliérov. Pre mňa toto miesto predstavovalo presne tú ohraničenú scénu, ktorá sa vynárala z motívov na mojich obrazoch. Scéna v strede diania. Škoda však, že som to nevyužil variabilnejšie. Obrazy som iba zavesil ako v galérii, čo podľa mňa trochu uškodilo samotnému priestoru, v ktorom sa celý „dej“ aj s jeho „hercami“ odohrával. Dnes by som to urobil inak, odvážnejšie, možno aj ako performatívne meniace sa dielo v čase, kde by som nepotreboval ani toľko obrazov. Nakoniec som však bol s inštaláciou spokojný. Bola to taká externá scénografická galéria.

Ján Kralovič: *Zo spomenutej výstavy Rozhrania mi v pamäti utkvел jeden obraz, ktorý považujem pre tvoju tvorbu za symptomatický. Izba (2013) zachytáva polo otvorenú kartónovú krabicu. Objekt, ktorý je krehký, nestabilný, často určený na transfer veci alebo predmetu a potom vyhodенý, tu, v tvojom obraze, nesie názov, ktorý odkazuje skôr na stabilitu, domov. Mám pocit, že v твоjich obrazoch sa často objavujú tieto kontradikcie, ktoré sú reprezentované zobrazovaním priestoru.*

Zoltán Agócs: Izba, 2013, olej na plátne, 30 x 40 cm

Zoltán Agócs: Obraz *Izba* je presne tou kľúčovou vecou, ktorá ma späť dostala v magisterskej práci od abstraktnejšej polohy späť k realizmu. Je to definícia toho, ako vnímam súvislosti medzi realitou a ilúziou. Obyčajná kartónová škatuľa mi svojou jednoduchou a krehkou konštrukciou ozrejmla, že náš osobný svet, v ktorom si každý žijeme svojím spôsobom, sa často zmestí do stenami ohraničenej a nábytkom vyplnenej krabice. V tejto neľahkej dobe izolovaného života si to čoraz viac uvedomujem. Obraz *Izba* predstavuje akési fenomenologické memento pre všetky obrazy, ktoré vznikli a vznikajú v duchu pochopiť nielen trojrozmerný priestor, ale aj duchovný. V krabici môžeš niečo uložiť, poslať, uskladniť, zavrieť, preniesť. Pre niekoho môže slúžiť ako posteľ, niekto ju zahodí hneď, ako z nej vyberie obsah. Krabica je scéna, zrkadlo nášho vnútra. V krabicach žijeme, uzatvárame sa, schováme svoje tajomstvá.

Ján Kralovič: *Nezostávaš však iba pri klasickom maliarskom obraze. Alebo presnejšie, často s ním pracuješ inštaláčnym spôsobom, ako s objektom. Pripomeniem napríklad objekt Pocta Magrittovi ešte z roku 2014, čo sú štyri naštepané plátna tvoriace steny izby, v ktorej je vložený drevený, akoby hračkársky nábytok. Stoličky sú od stola odsunuté, akoby pred chvíľou niekto z „izby“ odišiel. Záujem o tento moment odchodu, opustenia, ale obecnnejšie aj o motív prázdna je u teba silný. Pracuješ s touto témou vedome?*

Zoltán Agócs: Pocta R. Magrittovi, 2014, objekt zo 4 plátien, drevený model nábytku, 25 x 25 x 30 cm, detail

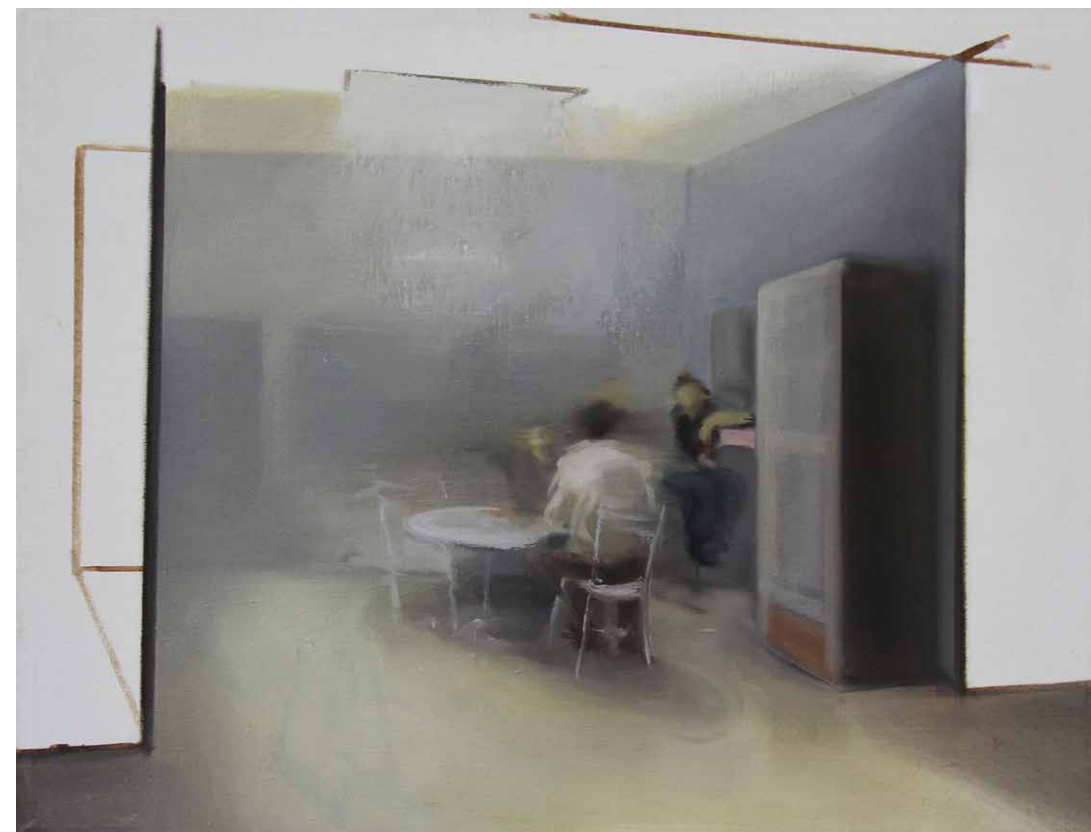
Zoltán Agócs: Prázdno je plnosť. Aj nič je niečo. Keď mám prázdnu hlavu, v podstate sa viem sústrediť na to, čo robím, alebo čo prežívam. Učí ma tomu aj studená voda, otužovanie. Keď je človek po krk v rieke v mínusových teplotách, nerieši hypotéku ani čo bude na obed. Snaží sa iba dýchať a vedome byť v tej vode, aby odtiaľ vedel aj vyliezť. Podobné je to pri maľovaní. Musíš plne sústrediť svoju bytosť na to, čo robíš, aby si to robil dobre. Rád maľujem sám, lebo sa viem vložiť do práce celý. Rád pozorujem človeka, ako niečo robí v prázdnom priestore. Milujem prázdne miesta, divadlá, haly, kostoly. Je to fascinujúce iba byť v takom priestore. Milujem voľnú prírodu, jej divokosť. Je to krásne vnímať prázdne miesta v plnosti. Vlastne mi napadá, že sa celkovo vyhýbam davom a hromadným akciami. Aby som odpovedal na tvoju otázku, nepracujem s témou vedome, ale vychádza zo mňa spontánne.

Ján Kralovič: *Vrátim sa ešte k téme priestoru v твоjich maľbách. Na výstave Kontrastné kontexty v Novohradskom múzeu a galérii (2015) si rozvíjal motív domu. Vzťah tektoniky a lability ako aj priestoru, ktorý nie je uzavretý a ponúka možnosť úniku, si rozvíjal v cykle malieb, ktoré majú pre mňa scénografický charakter. Pôsobia na mňa ako kulisy, ktoré vytvárajú zdanie niečoho, čo nie je reálne, ale iba simuluje realitu. Niečoho, čo je dočasné napriek tomu, že stelesňuje dom – príbytok ako symbol zotrvania, bezpečia. Tieto napätia sú tým, čo ma na твоjich obrazoch priťahuje ...*

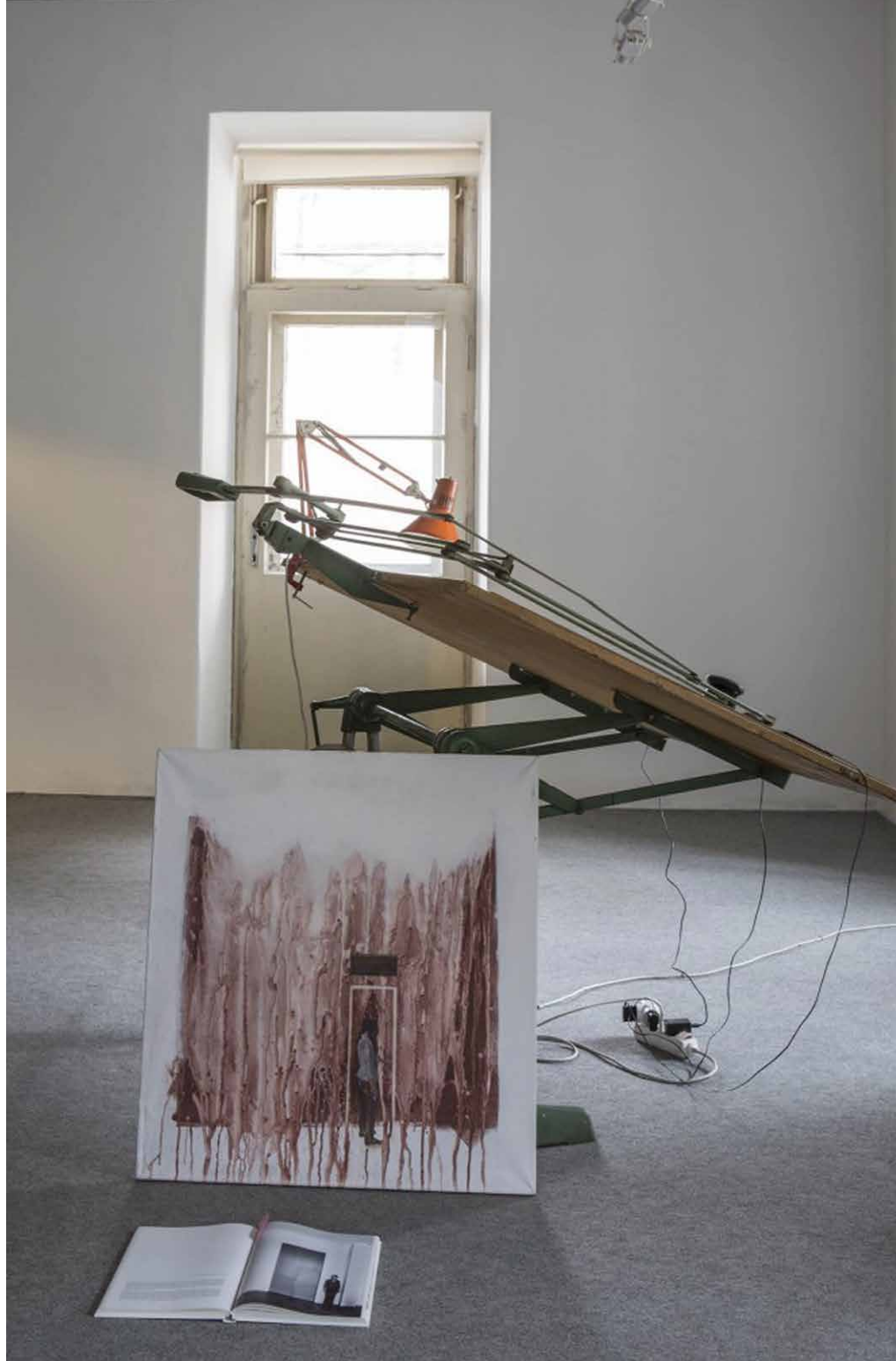

Zoltán Agócs: Bez názvu, 2015, akryl na plátne, drevo, textil, 70 x 50 x 40 cm

Zoltán Agócs: Slovenské divadlo, 2013, olej na plátne, 85 x 65 cm

Zoltán Agócs: Moje úvahy o priestore vychádzajú z môjho autentického prežívania a sústredenia sa v reálnom čase a priestore na vlastné bytie. Hovorí o tom veľa kresieb a malieb práve z obdobia výstavy v NMG v Lučenci. Všimam si okolie a aby som porozumel súvislostiam, tak kreslím. Samozrejme, to nie je len formálna vec. Nejde len o pochopenie konštrukcie architektúry samotného priestoru alebo jeho zákutí, ale o celkové súznenie prvkov a javov v priestore, kde sme. Je to také „shakespearovské“ uvažovanie o svete ako o divadle, v ktorom sa dívame na určitý typ scény s hercami. Práve preto mi je v malbe blízka rovina divadelnosti a kulisovitosti. Príde mi zaujímavé pozerat' sa na tieto situácie z odstupu, akoby som bol divák, čo to celé sleduje z hľadiska. Zautomatizovali sme si určité vzorce správania, ktoré dookola v danom priestore odohrávame. Naučili sme sa šepkať v knižnici, sme hluční na štadiónoch, v chrámoch sme pokorní, doma uvoľnení. Každý priestor od nás niečo očakáva. Je to však len zvyk, naučený rytmus života a stereotyp. Ja sa snažím formou malby na takéto veci poukázat'. Dať šancu divákovi nahliadnuť na veci z odstupu a skúsiť ho konfrontovať s nejakou modelovou situáciou zo života v kontexte, na aký nie je úplne zvyknutý, prípadne ukázat' reálny jav vytrhnutý z celkového kontextu.

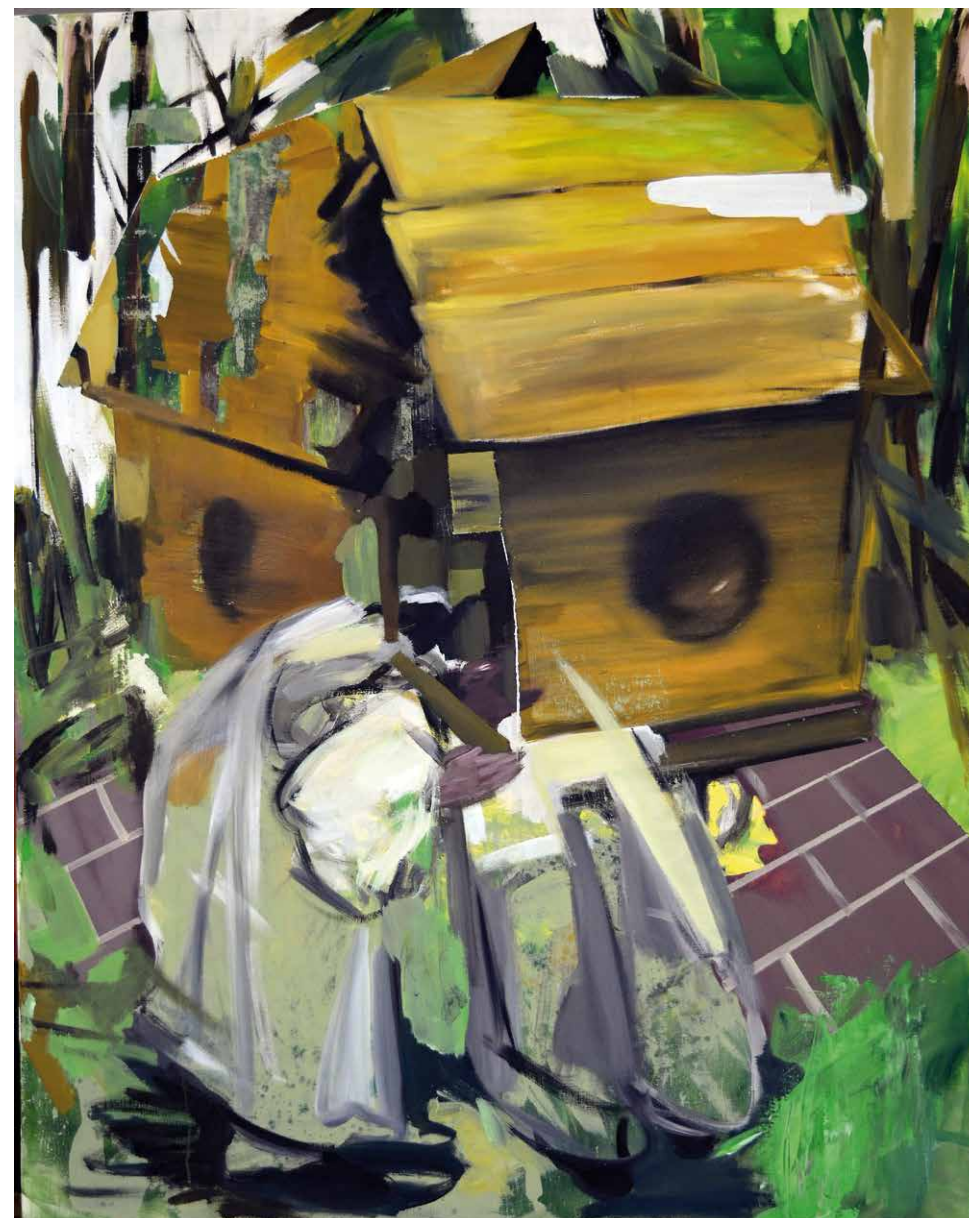
Ján Kralovič: Na výstave Kontrastné kontexty sa v centrálnej miestnosti objavuje kartónový model galérie a dielo Bez názvu (2015). Prepájaš v ňom plochu obrazu s kartónovou krabicou, ktorá je vnútorným, fyzickým pokračovaním priestoru namalovaného na ploche. V tejto súvislosti, ako aj v kontexte iných tvojich prác, mi napadá otázka: aký je tvoj vzťah k obrazu a k schopnosti malby imitovať priestorové vzťahy? Prečo máš ako maliar potrebu vstupovať do priestoru aj začleňovaním objektov alebo prácou s maliarskym plátnom ako objektom?

Zoltán Agócs: Môj vzťah k maľovaniu je úplne zásadný, keďže potrebujem veci, ktoré okolo seba vnímam, spracovať formou projektovania na papier či plátno. Beží mi v hlave film, tak si ho premietnem na plochu a viem ho pochopiť. V súvislosti so spomenutou výstavou som sa snažil v podstate preklopiť to, čo som namaľoval, späť do priestoru. Zrkadliť realitu na tretiu. Surrealistický princíp uvažovania o objektovosti. Urobil som si modelovú situáciu, taký domček pre bábiky, aby som dokázal poukázať na krehkosť našich životov zmenou mierky a dožičiť si odstup. Divák sa môže na opustené miesto stoličky obrazne posadiť, ale sa aj zamyslieť nad tým, prečo je to práve on, kto sa díva a na čo sa vlastne díva. Preto mi v roku 2014 – 2015 prišlo zaujímavé urobiť aj zopár plastických modelov týchto priestorových situácií. V súčasnosti sa tomu nevenujem. Bolo to príliš ilustratívne.

Ján Kralovič: Pristavím sa ešte na chvíľu pri tvojej práci s obrazom a jeho atypickými formami inštalácie. Tie sa naplno rozvinuli vo výstave Domček z karát (2018) v trenciánskej Galérii M. A. Bazovského. Ako „kurátor“ na nej participoval Juraj Gábor, s ktorým si spolupracoval aj predtým. Tu, ako už názov výstavy napovedá, buduješ z veľkorozmerných obrazov priestor. Modeluješ a ovplyvňuješ pohyb diváčky/diváka tým, že obraz sa odpútava od steny, dostáva sa do priestoru a vytvára paravány, ktoré zároveň evokujú aj niečo, čo tematicky v sebe nesie mnoho tvojich diel – motív zákutia, skryšie.

Zoltán Agócs: Na výstave v Trenčíne som si dal za úlohu rozihrať priestory galérie na prízemí trochu netradičným spôsobom. Bolo to aj preto, že som na svojich obrazoch pracoval vždy dosť impulzívne. Niečo sa rodilo pomaly, systematicky a niečo popri tom zo mňa len tak „svojuľne vypadlo“. V kontexte svojho prístupu k maľovaniu som sa v rámci inštalácie rozhodol rozbiť dikciu obrazov na stene inštalovaním obrazov aj na podlahu galérie. Vznikli tak zaujímavé priehľady a zákutia, ktoré v čistejších geometrických formách odkazovali na segmenty na jednotlivých obrazoch. Akoby sme sa zrazu ocitli v obraze. V modelovej situácii, na scéne. Divák mohol tieto obrazy obchádzať, byť s nimi v kontakte, schovať sa, dotknúť sa. Bol živou figúrou z malieb. Veľa mi pomohol Juraj, ktorý svoje diela spracováva v symbióze s priestorom, v ktorom sa nachádza. Všíma si detaily, celkový obsah aj funkčnosť priestoru. To ma fascinuje. Do inštalácie v trenciánskej galérii aj priamo zasiahol konštrukciou z drevených latiek, ktorú sme vytvorili medzi dvomi výstavnými miestnosťami do veľkých dverí. Potreboval urobiť bariéru medzi dvomi priestormi, aby divák nevidel obrazy skrz miestnosti hneď, ale skúsil byť trochu zvedavý. To bol pre mňa zásadný moment. Naučilo ma to vnímať kontexty priestorových vzťahov v širších súvislostiach. Výstava Domček z karát, ako ju Juraj nazval podľa môjho jedného obrazu, bola nestabilná a krehká spleť malieb a priestoru. Tieto elementy sa však o seba vzájomne silno opierali.

Zoltán Agócs: Exit, 2014, akryl na plátne, cca 85 x 85 cm. Súčasť inštalácie Juraja Gábor. Výstava finalistov Ceny Oskára Čepana, 2016, Stredoslovenská galéria, Banská Bystrica

Zoltán Agócs: Modla, 2017, olej a tempera na plátně, 100 x 140 cm

Pohľad do výstavy Domček z karát, 2018, Galéria M. A. Bazovského, Trenčín

Ján Kralovič: *Mohol by si priblížiť tvoju spoluprácu s výtvarníkom Jurajom Gáborom? Zaujalo ma, že v rámci jeho finálovej výstavy na COČ 2016, ktorá sa konala v Stredoslovenskej galérii v Banskej Bystrici, vybral do svojej vrstevnatej inštalácie aj jeden z tvojich obrazov (Exit, 2014, akryl na plátne, cca 85 x 85 cm, obr. zo s. 48). Vaša spolupráca je však dlhodobejšia a z toho, ako vás oboch poznám, mám pocit, že vás spája aj záujem o podobné témy.*

Zoltán Agócs: Juraj je pre mňa neuveriteľne silným vzorom. Je to pokorný človek, skvelý výtvarník, no predovšetkým skutočný priateľ. Dokáže sa v absolútnej odovzdanosti zaníetiť pre všetko, čo robí. Jeho prácu obdivujem. Zoznámili sme sa v roku 2013 na mojej výstave *Svety(ne)* v už neexistujúcej galérii Priestor v Lučenci, kde sme počas vernisáže veľa debatovali o *Izbe* (obraz s motívom kartónovej škatule). Krátko na to sme spolu aktívne spolupracovali na skupinovej výstave *Deriváty* v Novohradskej galérii v kurátorskej koncepcii Dávida Koroncziho. Odvtedy aktívne sledujeme svoju prácu, pomáhame si, rozprávame sa o veciach pracovných aj súkromných. Máme spoločného veľa, nielen témy našej tvorby.

Ján Kralovič: *Vrátim sa ešte na chvíľu k momentu, ktorý ma zaujíma – ku gestu zvesenia obrazu zo steny a jeho prenesenia do priestoru. Ak to urobíš, odhaľuješ na obraze niečo, čo býva obvykle skryté – konštrukciu. Rošť blindrámu. Obraz zrazu priznáva svoju tektoniku a jej geometriu. Navyše sa stáva objektom, ktorý vymedzuje priestor možného prechodu, usmerňuje pohyb diváka/diváčky. Obraz už priestor iba nereprezentuje, ale sám ho utvára.*

Zoltán Agócs: Tematika rámu a druhej strany plátna je v súčasnosti veľmi diskutovaná záležitosť. Páči sa mi, že sa tomu prikladá taká vážnosť. Na strednej škole v Kremnici nás učili, že maľovanie nezačína vytlačení farby z tuby, ale prípravou podložky na maľbu. Musíš si vyrobiť rám, natiahnuť plátno, našepsovať, vypnúť, až potom prichádza samotný akt maľby. Bola to výzva, disciplinované sa to všetko naučiť. Na vysokej škole mi táto činnosť zaberala dosť veľa času. Varil som si šeps, zháňal plátna, skúšal ich napínať na rôzne nájdené druhy rámov. Nemal som peniaze na drahý materiál z obchodu. Niektoré veci mi vyšli, niečo sa pokazilo. Blindrám a rub plátna boli pre mňa vždy veľmi dôležitou súčasťou samotného procesu. Koncepciou využitia rámu ako samotného významotvorného formátu sa zaoberám zatiaľ málo. Rád sa však hrám s obrazom. Komunikujem s ním v jeho celistvosti. Niektoré obrazy skúšam dokonca konfrontovať s exteriérom. Vynášam ich do snehu či opieram len tak o strom. Rám ma učí zamerať pozornosť, zaostriť. Urobiť výrez a mať výhľad. Druhá strana mojich obrazov ponúka priestor na písanie poznámok o obraze, na signovanie a špínenie od farieb, čo mi ostali na palete. Obraz je obojstranné zrkadlo autora. Učí ma vnímať súvislosti medzi zobrazeným svetom a skutočnosťou.

Ján Kralovič: *V roku 2019 si na samostatnej výstave v inštaláčnej náročnom priestore bratislavskej Galérie Artotéka zvolil úplne iný princíp. Nepracoval si s obrazmi ako priestorovými objektmi. Plátna neboli napnuté na ráme, viseli zo stropu, alebo sa na stenách vzájomne prekrývali. Pracuješ tu s obrazom ako s určitou plochou, z ktorej prekrývaním alebo tvarovaním, zalamovaním buduješ ďalšie. V už spomenutom výstavnom projekte Zákulisie obrazového poľa sa zase veľkoformátové obrazy (153 x 245 cm) stávajú akoby stavebnými prvkami rôznych podôb priestorovej architektúry. Nemáš ako maliar pocit, že tieto praktiky narábania s obrazom samotnú maľbu degradujú?*

Zoltán Agócs: Výstava *Zásah – Presah* v Galérii Artotéka vznikala bez väčších príprav z obrazov z roku 2017 – 2018. Hlavnou tematikou vystavených plátien a kresieb bolo množenie a zrkadlenie priestoru, komponované kolážovaním námetov. Podobný princíp som použil aj pri priamej inštalácii v priestoroch galérie. Keďže som nemal plátna napnuté na rámoch, improvizoval som.

S inštaláciou mi pomohol kamarát, výtvarník Dominik Hlinka, a som mu za to veľmi vďačný. Výstavu v Galérii Artotéka považujem za skicu, ktorá sa v prípade lepšej prípravy mohla ešte inak dotiahnuť, som však rád za tú skúsenosť. *Zákulisie obrazového poľa* bol na rozdiel od predošlej výstavy viacmesačný rezidenčný výskum. Mal som oveľa viac času na prácu. Komunikácia, príprava, maľovanie a manažovanie tejto výstavy bolo úplne iné ako pri výstave v Artotéke. Bola to výborná skúsenosť s prácou v tíme. V rámci porovnania typológie oboch výstav môžem odpovedať na tvoju otázku. Nemyslím si, že zmieňované praktiky maľby ako takej ubližujú. Maliar František Demeter samotný akt maľovania svojimi prácami úplne podčiarkuje, hoci svoje inštalácie robí zámerne bez maľby. Vymývanie maľby z obrazov, inštalácia z blindrámov a tvorba z ničoho, samotný rub plátna ako podlaha galérie, to všetko v nás vyvoláva otázky týkajúce sa funkcií maľby, no zároveň úplne napĺňa jej teoreticko-filozofickú hodnotu. Klasická maľba je súčasť vizuálneho umenia aj v dnešnej digitálnej ére, v ktorej význam slova *obraz* nabral diametrálne iné rozmery, ako to bolo kedysi. Preto si myslím, že samotné uvažovanie o funkcii a možnosti maľovania robí maľbu živou. Uchopenie tejto problematiky z rôznych uhlov tvorí základné piliere tvorivej účasti autora na koncipovaní obrazu, ktorý v sebe nesie viacero významových rovín. Pre mňa ako maliara je to zásadné. Stagnovanie, stereotypy, vydarené variácie a komfortná zóna sú veci, čo maľbe ubližujú.

Ján Kralovič: *Najintenzívnejšie som prišiel s tvojimi dielami do styku pri práci na výstave Zákulisie obrazového poľa v priestore žilinskej Novej synagógy. Vlastne išlo o štyri expozície, keďže architektúra výstavy sa v dôsledku kultúrno-spoločenskej prevádzky budovy musela odinštalovať a potom opätovne nanovo vytvoriť. Rozhodli sme sa, spolu s architektom výstavy Jurom Gáborom, že po pauze vždy výstavu nainštalujeme iným spôsobom, ktorý bude rozvíjať nielen priestorový, ale aj symbolický motív. Keď som si prezeral tvoje portfólio, všimol som si, že si jednotlivým fázam výstavy dal názvy: Labyrint, Panoráma, Kompresia (Oltár) a Dom-útočisko. Mohol by si k týmto motívom a priestorovému riešeniu výstavy niečo povedať?*

Zoltán Agócs: Výstava v Novej synagóge bola pre mňa absolútnou školou, ako sa v procese tvorby jednotného celku posúvať. Keď sme na začiatku uvažovali, ako celá výstava bude vyzerať, vychádzali sme z môjho náčrtníka, ktorý som dostal v roku 2015 do daru od Juraja, keď prišiel z rezidencie v Kórei. Je to skicár z ryžového papiera, kde jednotlivé listy na seba plynule nadväzujú. Môžeme si ho pozerať ako knižku, rozprestrieť ako filmový pás či skladať ako leporelo. Práve jeho charakterové dispozície boli kľúčovými východiskami presahov výstavy. Skicár som začal zaplňať kresbami na prelome rokov 2017 a 2018. Považoval som ho za experimentálny priestor, kde som skúšal rôzne kresbové analýzy linky a štruktúry, figúry a priestoru. Bavilo ma preskupovanie medzi vzniknutými kresbami, keď som knižkou listoval, alebo ju dal do zvislej polohy a rozťahol ako leporelo. Vrstvenia a prekladania strán medzi sebou ponúkali možnosť variovania vzťahov medzi motívami. Spoločným znakom kresieb bola horizontálna čiara, ktorá ich vzájomne prepájala medzi sebou. Pri tvorení jednotlivých fáz výstavy sme koncepčne vychádzali z leporelového skicára, kde kresba za kresbou nasledovala chronologicky podľa vzniku. To bola zásadná vec, ktorá celú inštaláciu a jej jednotlivé fázy zjednotila do akéhosi príbehu. Za zmienku stojí, že kresieb v skicári bolo celkom 20. Tolko vzniklo aj maliieb a tolko isto bielych plátien. *Labyrint*, prvá fáza, sa niesla v duchu hľadania cesty von. Inštalovali sme ju podľa môjho návrhu, kde boli maľby otočené smerom do vnútra a skladané nahusto vedľa seba. Tvorili akýsi úzky priestor zo stien, kde sa divák dostával úplne telom k obrazu. Bez možnosti úniku a nadýchnutia sa, v zovretí maliarskych gest a štruktúr. Biele plátna tvorili z vonku pravidelný prstenec okolo kompozície z obrazov. Divákovi sme umožnili zažiť mierny labyrint v „zákulisí“ medzi zadnými stenami plátien. *Panoráma*, druhá

fáza, podľa Jurajovho návrhu, poskytovala divákovi akési nadýchnutie sa a rozhľad. Dovoľovala vstúpiť do komplexnej kruhovej inštalácie zo všetkých 40 plátien z dvoch protifaľných vstupov. Maľby tvorili jednotný panoramatický celok a divák mohol prechádzajúc sa voľným ohraničeným priestranstvom vnímať obrazy za sebou z odstupu. *Kompresia (Oltár)*, tretia fáza inštalácie, tiež podľa Jurajovej skice, dala priestor zase jednému plátnu, ako dominantnému oltáru v priestore a ostatné tvorili stlačenú skladbu za týmto obrazom. Mali sme čas zastaviť sa a vnímať absolútne pôsobnosti obrazu a priestoru synagógy. Z bielych plátien sme stavali pravouhlú a pravidelnú kompozíciu, tak aby sme diváka nijako neobmedzovali v pohybe, ale skôr usmernili jeho pohľad k čistej architektúre vzájomne podporujúcich sa priestorov. Posledná fáza *Dom-útočisko* bola konštruovaná podľa môjho modelu domu, ktorý som urobil v zmenšenej mierke aj s reprodukciami obrazov. Odkaz na symboliku bezpečia domova v porovnaní s potrebou duchovného útočiska. Modelová situácia z rôzne nainštalovaných plátien na konštrukcii z masívu sprevádzala diváka inštaláciou a priamo ho konfrontovala so scénickou situáciou domu v životnej veľkosti.

Ján Kralovič: *Vrátim sa späť k samotnej maľbe. Pri pohľade na diela, na spôsob narábania s farbou a plochou si všímam určité materiálové a procesuálne znaky. Pracuješ často s vrstvením farieb, s vykrývaním plôch páskou, s kontrastom medzi uvoľneným spontánnym gestom a racionálnejším, geometrickým tvarom či líniou. Pri niektorých obrazoch alebo skôr detailoch nadobúdam pocit, že námet obrazu je niekedy prekrývaný manierou formy, respektíve je mierne poznačený až dekoratívno-abstraktným vyznením maliarskej plochy. Mohol by si objasniť vzťah námetu a jeho prevedenia?*

Zoltán Agócs: Maľba je pre mňa živou tečúcou riekou. Nechávam sa viesť tým, čo chcem urobiť. Niekedy to ide hneď, inokedy obraz vrstvim dokola, kým motív neprepišem ako chcem. Čo sa týka samotných obrazov z výstavy *Zákulisie obrazového poľa*, boli to modulácie gest a štruktúr inšpirované kresbami. Pracoval som na nich asi štyri mesiace. Menilo sa pritom veľa faktorov, ktoré celkovo ovplyvnili vzhľad jednotlivých plátien. Mal som chuť experimentovať s farbami. Chcel som niečo viac rozmaľovať, niečo spraviť iba v náznaku. Na maľbe ma najviac baví jej procesualnosť. Pre mňa nie je ani taký dôležitý konečný obraz, ale kroky, ako sa k nemu dostanem. Preto mám niekedy pocit, že mnoho mojich prác, ktoré vznikali v rovnakom čase, spolu vôbec nesúvisia. Niekedy pracujem do úplného vyčerpania a je to príliš zložitá, farbená, možno manieristická, niekedy zase po pár premyslených ťahoch skončím. Maľba je pre mňa nepretržitý študijný proces spoznávania materiálov a tiež osobný výskum vlastných limitov.

Ján Kralovič: *K tomu iba poznámka – mňa v твоjich obrazoch zaujíma prechod od figúry k abstrakcii (a naopak). V podstate sa predmet či postava nikdy úplne z obrazov nevytráca. Tým dostávajú pre mňa obrazy konkrétnejší charakter a čítam ich často ako spomienky, fragmenty určitých zážitkov alebo predstáv. Často sa v nich – ako viem z našich rozhovorov – objavujú osoby, ktoré súvisia s твоjím životom. Akoby si sa v obrazoch aj ty snažil nejakým spôsobom „zabývať“. Ale k otázke, podstatným zážitkom pre porozumenie tvorbe bola pre mňa návšteva ateliéru nachádzajúceho sa v bytovke, kde bývaš o dve poschodia vyššie v malej garsónke. Vzhľadom na pomerne veľké rozmery твоjich posledných prác si pri ich realizácii veľmi blízko obrazu. V čase tvojej návštevy si ich mal rozpracovaných niekoľko, a tak si bol obrazmi obkolesený, nielen prenesene, ale priam fyzicky si bol ich súčasťou. Čo pre teba reprezentuje priestor tvojeho ateliéru? Vnímaš, že ťa jeho limity nejakým spôsobom ovplyvňujú pri maľbe alebo jej námetoch?*

Zoltán Agócs: Ateliér je azyľ. Skvelý priestor, kde mám čas na seba a svoje myšlienky. Niekedy iba sedím a pozerám sa. Maľovanie je hlavne o tom. Gestá a farby sú stopy myšlienkového procesu. Priestor, ktorý si navštívil, mi nepatrí. Neplatím zaň a vôbec neviem, dokedy budem v priestore

bez vody, kúrenia a záchodu. Prispôbil som si to tam podľa svojich potrieb, aby som tam mohol nechávať rozpracované štádiá obrazov. Je to výborné, lebo keď potrebujem odstup, zavriem dvere a neukážem sa tam dva dni. Limity priestoru určujú moje fyzické limity, ale zároveň ukazujú cestu, ako tie limity využiť. Dokázal som tam namaľovať všetky obrazy do synagógy. Boli tam nalepené na stenách, iba ako holé plátna bez rámov. Nemaľ som však od nich dostatočný fyzický odstup. Bol som do maľovania doslova ponorený, kde ma obklopovali farebné škvrny a línie zo všetkých strán. To ma podľa mňa inšpirovalo aj pri príprave prvej fázy inštalácie v NSNGG, kde sme boli súčasťou maľby telo na telo. Trocha úzkosť, malý odstup. V tomto priestore vznikajú aj menšie formáty, alebo si ich tam nechávam v rozpracovanom štádiu. Nie každý obraz však prežije. Niekedy je to škoda plátna. Obrazy, ktoré teraz pripravujem do Lučenca, maľujem v školskom ateliéri v práci. Kvôli pandemickej situácii sa tam nevyučuje, tak využívam tieto priestory pre vznik veľkoformátovej skladanej krajiny.

Ján Kralovič: *Ako prichádzaš k námetom obrazov a čo podmieňuje spôsob ich maliarskeho prevedenia?*

Zoltán Agócs: Čo sa týka námetov, zaujíma ma všetko. Som nadšenec priestoru a milujem figurálne kompozície. V poslednej dobe sa však viac venujem zátišiu a krajine. Nevychádzam zo zanietenia pre žánrovú maľbu, skôr to riešim pragmaticky. Vždy pracujem podľa predlohy. Fotografie si robím sám, väčšinou sú to záznamy z prechádzok alebo nejaká vec či kompozícia, čo sa mi páči. Nesledujem trendy ani sa nesnažím byť kritický k súčasným spoločenským otázkam či problémom. Zaujíma ma môj pohľad na okolitý svet. Ako na mňa pôsobí, čo v ňom uvidím, akým spôsobom to spracujem a podám ďalej tak, aby to bolo univerzálnejšie, objektívne. Rád sa zamýšľam nad súvislosťami, no väčšinou pri práci reagujem impulzívne. Stále sa hľadám. Každé nové plátno znamená pre mňa nový začiatok. Mám skúsenosti aj vedomosti, ale stále stojím pred čistou plochou plátna ako po prvý raz. Plátno je mojím zrkadlom naladenia sa na tu a teraz.

Ján Kralovič: *Máš maliarske vzory? Nejaké dielo, pred ktorým by si dokázal či chcel stáť celé hodiny?*

Zoltán Agócs: Moja maliarska vášeň siaha až do obdobia renesancie. Miloval som tie figurálne kompozície, iluzívne priestory, farby. Potom prišiel barok a Rembrandt, neskôr Goya. Uchvacujú ma postimpresionisti a parížska škola. Nádherné veci. Ale na úplnú špičku svojho rebríčka by som dal surrealistu Reného Magritta, ktorého dielo obdivujem a zároveň je pre moju prácu studnicou inšpirácie. A aby som neopomenul súčasnosť, tak by som tam určite uviedol aj výtvarníkov z českej scény, ako je Daniel Pitín a Jozef Bolf, či zo svetových autorov Michaëla Borremansa. Medzi slovenských autorov, ktorých prácu obdivujem, zaraďujem ešte mladého maliara Juraja Tomana. Je to môj bývalý spolužiak z vysokej školy a vôbec prvý maliar, ktorého práca ma oslovila už počas štúdiá. Bola to skvelá konfrontácia, kde som mohol vnímať nielen dielo samotné, ale aj proces vzniku. Doteraz ma fascinuje jeho tvorba.

Ján Kralovič: *Možno to vyplýva z kontextu predošlých odpovedí, ale predsa len by som sa na záver chcel opýtať ešte raz: čo je pre teba obraz?*

Zoltán Agócs: Obraz je súhrn myšlienok, emócií, kritického myslenia a lásky. Obraz je proces, plocha aj priestor. Obraz je výrez. Ohraničená realita v určitom zastavenom čase. Je to okno do sveta imaginácie, proces vnímania skutočnosti a jej hraníc. Nikdy neviem, kedy je dokončený, ani prečo ho robím, iba ho robím.

*Rozhovor vznikol medzi 12. – 23. februárom 2021 prostredníctvom e-mailovej korešpondencie.

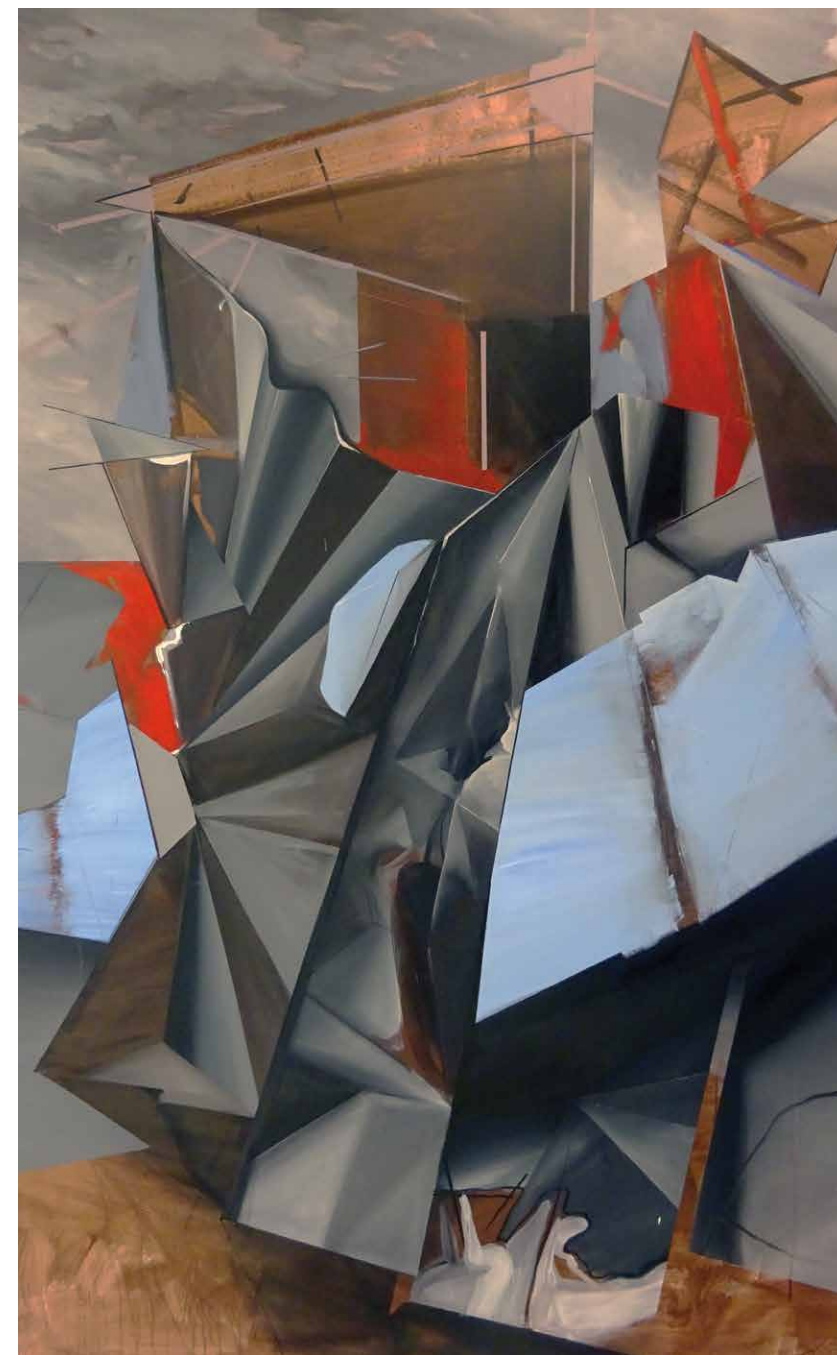
Zoltán Agócs: Dom-útočisko, Zákulisie obrazového poľa, 2020, procesuálna inštalácia (spolupráca Juraj Gábor),
Nová synagóga. Foto: Richard Köhler

Zoltán Agócs: Dom-útočisko, Zákulisie obrazového poľa, 2020, detail, jedno z 20 plátien,
153 x 245 cm. Foto: Richard Köhler

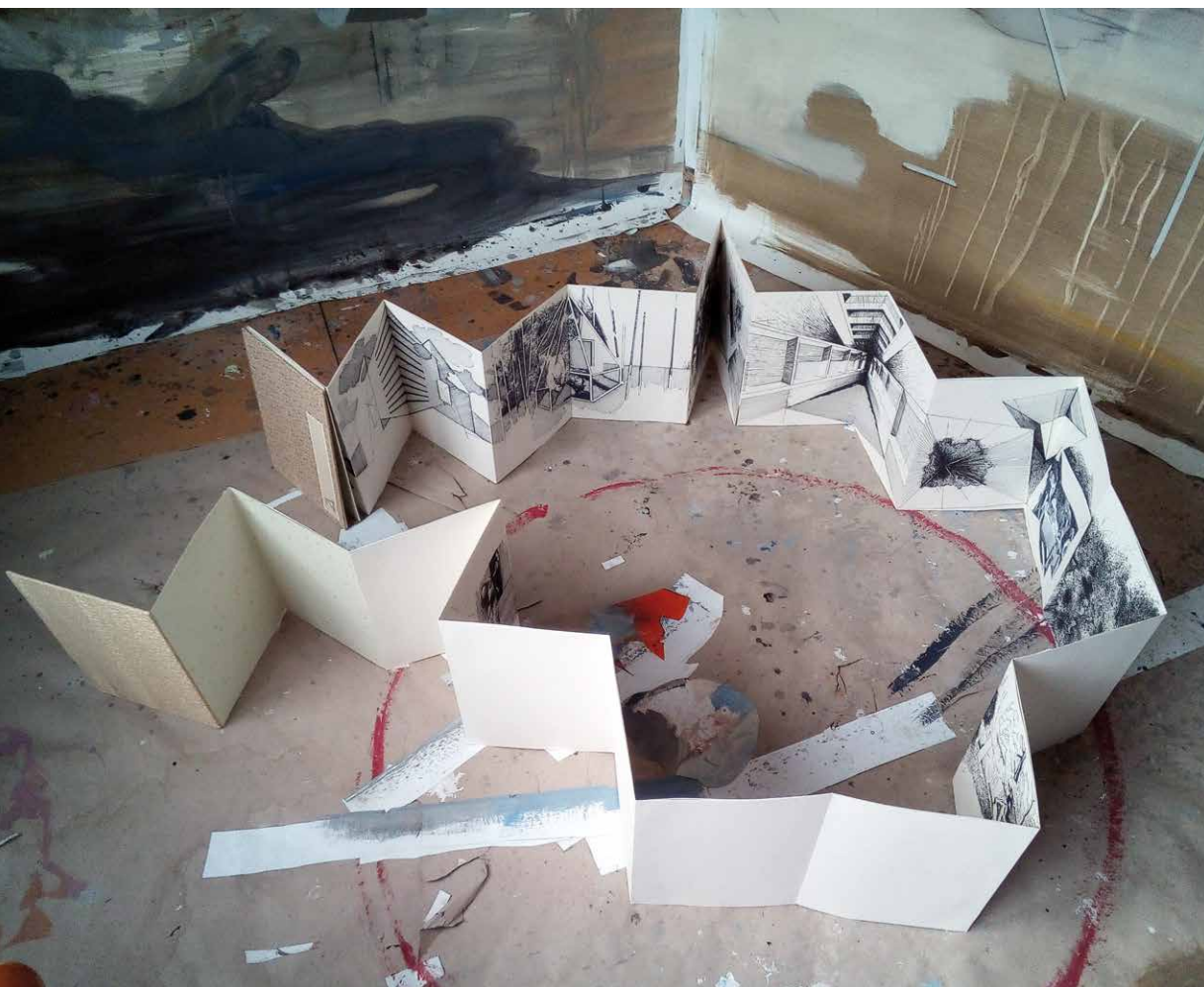

Zoltán Agócs: Dom-útočisko, Zákulisie obrazového poľa, 2020, detail, jedno z 20 plátien, 153 x 245 cm. Foto: Richard Köhler

Zoltán Agócs: Dom-útočisko, Zákulisie obrazového poľa, 2020, detail, jedno z 20 plátien, 153 x 245 cm. Foto: Richard Köhler

Zoltán Agócs: Labyrinth, Zákulisie obrazového poľa, lepoprelová maketa k príprave výstavy v Novej synagóge v Žiline

Zoltán Agócs: Labyrinth, Zákulisie obrazového poľa, 2020, procesuálna inštalácia (spolupráca Juraj Gábor), Nová synagóga. Foto: Richard Köhler

Zoltán Agócs: Panoráma, Zákulisie obrazového poľa, 2020, procesuálna inštalácia (spolupráca Juraj Gábor), Nová synagóga. Foto: Richard Köhler